

Noslēgusies piebaldzēnu mērīšana; iedzīvotāju iesaiste necerēti augsta

Lai noskaidrotu cilvēku fiziskās uzbūves attīstību un izmaiņas, pirms 87 gadiem notika pirmais Piebalgas iedzīvotāju antropoloģiskās izpētes projekts profesora Jēkaba Prīmaņa vadībā. Toreiz apsekotas mājas un nomērīti vairāk nekā 4000 Vecpiebalgas un Jaunpiebalgas iedzīvotāji. Šovasar Rīgas Stradiņa universitātes (RSU) pētniekiem un studentiem bija uzdevums tālāk attīstīt J.Prīmaņa iesākto.

Turpinot vēsturisko pētījumu, mērot, sverot un skenējot piebaldzēnus, Vecpiebalgā no 22.jūlija līdz 28.jūlijam apsekoti 330 iedzīvotāji, bet Jaunpiebalgā no 5.augusta līdz 11.augustam – 349, no kuriem četri tika mērīti arī vēsturiskajā pētījumā. Sākotnējā iecere bija nomērīt 500 dalībniekus, tomēr atsaucība bija krietni lielāka. Dalībnieku vecuma amplitūda bija ievērojama – sākot no pusotra gada līdz pat 99 gadiem. Pārsteidzoši, ka pētījumā piedalījās piebaldzēni no visas pasaules: Anglijas, Vācijas, Īrijas, Itālijas un ASV.

Pētījuma dalībniekiem īpaša interese bija par attēliem, ko skenēja inovatīvā uzņēmuma CastPrint speciālisti. Interesentiem bija iespēja savu 3D portretu saņemt e-pastā, un liela daļa to arī izmantoja.

"Kādas īpašas pazīmes novērojām piebaldzēniem? Ievērojām, ka tie ir ne tikai gara auguma, bet ar izteikti garām rokām. Vienam dalībniekam izplestu roku attālums bija par 30 cm lielāks nekā auguma garums. Īpaša interese bija par vēsturiskajiem datiem, jo liela daļa atzina, ka ir ieradusies tāpēc, ka viņu radinieki tika mērīti iepriekšējā pētījumā," pastāstīja pētījuma vadītājs, RSU Anatomijas un antropoloģijas institūta profesors Jānis Vētra.

Ceturtdien, 8.augustā, Jaunpiebalgā nomērīties ieradās arī veselības ministrs Hosams Abu Meri, Cēsu novada priekšsēdētājs Jānis Rozenbergs un RSU veselības studiju prorektors prof. Andris Skride. Visi atzina, ka pētījums patiešām ir vērtīgs un to būtu nepieciešams turpināt.

Arī Piebalgas ģimenes ārstes atzina, ka pētījums ir vērtīgs ne tikai zinātnei, bet arī katram dalībniekam. Vairāki piebaldzēni uzreiz pēc pētījuma devās pie ģimenes ārsta, jo iepriekš nezināja, ka viņiem, piemēram, ir paaugstināts asinsspiediens. Profesors Jānis Vētra atgādina, ka esam tikai pusceļā. Pētījums tika plānots, dati ievākti, bet tagad priekšā tos apkopot, izskaitļot rezultātus un publicēt. Par pētījuma rezultātiem informēti tiks ne tikai dalībnieki, bet arī visi interesenti.

Pētījums "Latvijas iedzīvotāju antropoloģiskās izpētes projekts. Piebalga" notiek, sadarbojoties RSU, Cēsu novada pašvaldībai un Roche Latvija ar mērķi turpināt pirms gandrīz 90 gadiem veikto pētījumu.

